

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 141 027/99-011142
Signatura: bn1ts101

Oblastní pracoviště č. 14 - Ostrava
Okresní pracoviště Bruntál

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola a městské osmileté gymnázium Bruntál, Školní 2, PSČ 792 01
IZO ředitelství:	102 008 264
Ředitel školy:	Mgr. Petr Novotný
Zřizovatel:	Město Bruntál, nám. Míru 1
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Bruntál, Květná 64
Termín inspekce:	12. - 13. leden 1999
Inspektoři:	Mgr. Jiří Slavičinský, Mgr. Olga Grossmannová, Mgr. Ivan Tuček
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, učební plány a osnovy, tematické plány, rozvrh vyučovacích hodin, školní řád, výroční zpráva o činnosti školy za rok 1997/98

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Úvod

Inspekce byla zaměřena na hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání v matematice a českém jazyce a literatuře (dále jen český jazyk) na osmiletém gymnáziu, které je součástí školy.

Městské osmileté gymnázium realizuje výuku podle Generalizovaného učebního plánu gymnázia s osmiletým studijním cyklem (Úprava), schváleného MŠMT ČR dne 14. 11. 1995, č. j. 25 048/95-21-23 s platností od 1. 9. 1996. V rámci tohoto učebního plánu má vyšší stupeň gymnázia (kvarta - sexta) třídy s vyšší týdenní dotací vyučovacích hodin českého jazyka a estetické výchovy (humanitní zaměření) a třídy s vyšší dotací matematiky a informatiky a výpočetní techniky (přírodní vědy).

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Pro výuku českého jazyka ani matematiky nejsou k dispozici odborné učebny, vyučování probíhá v kmenových třídách.

Ty jsou funkčně zařízeny (čistě vymalovány, vybaveny novým žákovským nábytkem, novými osvětlovacími tělesy i novými podlahovými krytinami), jejich kapacita a velikost umožňuje realizovat zvolené vzdělávací programy.

Pro žáky plnící povinnou školní docházku zajišťuje škola učebnice českého jazyka i matematiky v plné míře, žáci vyšších ročníků si opatřují učebnice sami na základě doporučení vyučujících. K výuce matematiky jsou používány ucelené řady učebnic. Všechny používané učebnice jsou v souladu se seznamem učebnic platných ve šk. r. 1998/99 vydaným MŠMT ČR.

Pro sociálně potřebné žáky se splněnou povinnou školní docházkou je zřízena knihovna učebnic a učebních textů k bezplatnému užívání, nepokrývá však potřeby až 10 % žáků školy ve smyslu nařízení vlády o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb č. 15/1994 v platném znění.

Pomůcky potřebné k výuce českého jazyka jsou k dispozici v dostatečné míře. K výuce matematiky je škola vybavena základními pomůckami, více je jich určeno pro výuku v nižších ročnících víceletého gymnázia. Pomůcky jsou však starší a nových je velmi málo.

V procesu výuky je využívána didaktická technika zejména zpětné projektory.

Ve škole je zřízena žákovská knihovna s 5 759 publikacemi. Ta je pravidelně dle finančních možností školy doplňována (od 1. 9. 1998 přírůstek 127 publikací) a funkčně využívána učiteli i žáky.

Odborné publikace pro potřeby učitelů jsou k dispozici v učitelské knihovně.

Materiálně technické podmínky vzhledem k výuce českého jazyka a matematiky lze celkově hodnotit stupněm spíše nadprůměrný.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Učebny jsou z hlediska velikosti, vybavení, světelných a tepelných i hygienických podmínek vhodné pro práci žáků i učitelů. Některé však mají minimální výzdobu a působí proto strohým dojmem.

Zařazení předmětů matematika a český jazyk do rozvrhu vyučovacích hodin v zásadě respektuje psychohygienické potřeby žáků.

Žáci školy se stravují ve školní jídelně, která rovněž zajišťuje pitný režim žáků.

Oblast psychohygienických podmínek je možno hodnotit stupněm spíše nadprůměrný.

3 Hodnocení personálních podmínek

Z devíti učitelů, kteří na gymnáziu zajišťují v současné době výuku českého jazyka a matematiky, mají čtyři vzdělání pro učitelství na středních školách nebo pro 5. až 12. ročník. Pět učitelů se vzděláním pro učitelství na základní škole vyučuje na nižším stupni víceletého gymnázia (prima až kvarta).

Výuka českého jazyka i matematiky je ve všech třídách víceletého gymnázia zajištěna učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí ve smyslu vyhl. MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

4 Plnění učebních osnov

Na nižším stupni osmiletého gymnázia je výuka matematiky a českého jazyka organizována podle osnov vzdělávacího programu Základní škola schváleného pod č. j. 16 847/96-2 dne 30. 4. 1996 s platností od 1. 9. 1996; na vyšším stupni podle osnov pro čtyřletá gymnázia č. j. 17 668/91-20 schválených dne 25. 5. 1991 s platností od 1. 9. 1991.

V českém jazyce je týdenní hodinová dotace vždy s jednou dělenou vyučovací jednotkou v souladu s učebními plány.

Předmětová komise českého jazyka, která koordinuje výuku ve třídách základní školy i víceletého gymnázia, vypracovala pro jednotlivé ročníky tematické plány rozpracované do oddílů mluvnice, sloh a literatura. Ty jsou - v souladu s učebními osnovami - dále členěny s uvedením hodinových dotací, kontrolních prací a základního a rozšiřujícího učiva.

Předmětová komise matematiky je rovněž společná pro základní školu a víceleté gymnázium. Její činnost je zaměřena hlavně na koordinaci učebních plánů, výběr učebnic a učebních textů a přípravu soutěží. Tematické plány jsou v souladu s příslušnými osnovami.

Při hospitacích i kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že probírané učivo v českém jazyce i matematice v jednotlivých třídách odpovídá svým obsahem, rozsahem i časovou dotací tematickým plánům i učebními osnovami.

Plnění učebních osnov v českém jazyce i matematice lze hodnotit stupněm nadprůměrný.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk a literatura

Celkem bylo hospitováno ve dvou vyučovacích hodinách literatury a dvou hodinách slohu, a to v 1. A, 3. A, 4. A a 6. A.

Všichni vyučující stanovili vždy v úvodu hodiny obsah a cíle výuky.

Při písemném i převážně verbálním ověřování znalostí z probraného učiva prokazovali žáci většinou žádoucí úroveň vědomostí. Okamžité slovní hodnocení výkonu žáka i hodnocení klasifikačními stupni se zdůvodněním zajišťovalo zpětnou vazbu mezi učitelem a žáky.

Ve třech vyučovacích hodinách byly použity efektivní metody a formy vzdělávací práce s prvky problémového učení, práce s chybou a práce s informacemi, bylo dbáno na správnost mluveného projevu a hygienických návyků žáků, žáci měli dostatečný prostor pro uplatnění svých aktivit. V hodinách literatury bylo samostudium žáků prezentováno referáty, na jejichž základě probíhala diskuse a obhajoba vlastních myšlenek.

V jedné vyučovací hodině nebyly zvolené metody a formy práce vzhledem k cílům efektivní.

Kontrolní písemné práce (diktáty a slohová cvičení) jsou vyučujícími převážně důsledně opravovány, žáci jsou vedeni k uvědomělé práci s chybou. Zjištěné nedostatky v této oblasti byly prokonzultovány s vedoucí předmětové komise i s vedením školy.

Základní a prioritní činnosti ve výuce českého jazyka jsou, až na drobné výjimky kvalitní a funkční, pravidla jsou stanovena a plněna s mírnými nedostatky. Celkově lze tedy hodnotit kvalitu výuky českého jazyka stupněm spíše nadprůměrný.

Odstraněno: Výuka českého jazyka na nižším stupni víceletého gymnázia (prima až kvarta) probíhá dle učebního plánu Základní škola č. j. 16 847/96-2 a jemu odpovídajících osnov, na vyšším stupni (kvinta, sexta) dle Generalizovaného učebního plánu č. j. 20 060/94-23 a učebních osnov pro čtyřletá gymnázia.

Odstraněno: T

Odstraněno: je

Odstraněno: oběma

Odstraněno: Zřízená

Odstraněno: p

Odstraněno: Důslednou

Odstraněno: k

Odstraněno: ou

Odstraněno: ¶
¶

Odstraněno: ¶

Matematika

Bylo hospitováno v osmi vyučovacích hodinách matematiky, s výjimkou třídy 3. A (tercie) byly navštíveny všechny třídy gymnázia.

V několika vyučovacích hodinách bylo opakováno učivo k čtvrtletní písemné práci, v jedné hospitované vyučovací hodině byla čtvrtletní písemná práce psána. Její náplň byla v souladu s probraným a procvičeným učivem.

Ve všech hospitovaných hodinách odpovídal obsah a rozsah učiva i náročnost vyučujících vzdělávacímu programu školy a byl přiměřený věku žáků. Vyučovací hodiny měly klasičtější stavbu, převažoval frontální způsob výuky. Ve dvou vyučovacích hodinách byla funkčně zařazena samostatná práce žáků s využitím učebnic.

V hodinách zaměřených na výklad a procvičování nového učiva nebylo dostatečně rozvíjeno logické myšlení žáků, chybělo řešení problémových úloh. Ve dvou vyučovacích hodinách byla komunikace převážně jednostranná ze strany vyučujícího, žáci nedostávali možnost se samostatně vyjadřovat a formulovat své myšlenky. Hodnocení v průběhu vyučovacích hodin mělo verbální i klasifikační formu.

Ve všech vyučovacích hodinách byla dodržována odborná terminologie a dbáno na přesné formulace. Ústní projev žáků odpovídal jejich věku, na podněty vyučujících častěji reagovali žáci nižších ročníků gymnázia.

Domácí úkoly jsou zadávány v přiměřeném rozsahu. Grafické práce žáků jsou pravidelně kontrolovány a dle potřeby klasifikovány. U kontrolních prací je prováděna analýza zvládnutí daného učiva, která je hlavně zaměřena na globální úroveň třídy.

Kvalitu výuky matematiky lze celkově hodnotit stupněm spíše nadprůměrný.

6 Hodnocení školy z hlediska výsledků vyučování (např. rozvoje osobnosti, utváření všeobecné kulturnosti, osobnostních kompetencí, hodnotových orientací a postojů)

V průběhu inspekční činnosti nebyly zadávány testy k zjištění úrovně vědomostí žáků. Přímým pozorováním ve vyučovacích hodinách bylo zjištěno, že znalosti, dovednosti a návyky žáků jsou na odpovídající úrovni vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a standardům.

O dobrých výsledcích vyučování v českém jazyce i matematice a tím i o dobré práci učitelů svědčí vysoký počet žáků zapojených do různých soutěží, ve kterých se pravidelně umisťují na předních místech.

Např. v letošním školním roce se v okresní literární soutěži Studený svět na prvním místě umístil žák kvarty, v loňském školním roce postoupila jedna žákyně gymnázia do celostátního kola literární soutěže Hlavnice A. C. Nora. V posledních pěti letech žáci gymnázia postoupili vždy do oblastního kola Olympiády v českém jazyce.

Předmětová komise českého jazyka pravidelně organizuje, sleduje a vyhodnocuje účast a úspěšnost žáků gymnázia ve všech vyhlášených soutěžích. Literární práce žáků jsou pravidelně zveřejňovány ve Školním zpravodaji.

Žáci se rovněž dlouhodobě zúčastňují všech vyhlašovaných matematických soutěží, např. Klokán, Pythagoriáda, Matematická olympiáda. Do okrskových a okresních kol postupuje pravidelně kolem deseti žáků, kteří se umisťují na předních místech.

Uvedenou oblast lze hodnotit jako nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem lze podmínky a průběh vzdělávání ve sledovaných oblastech celkově hodnotit stupněm spíše nadprůměrný.

Během inspekční činnosti nebylo zjištěno porušení právních předpisů.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu Mgr. Jiří Slavičinský v. r. ....
: členové týmu Mgr. Olga Grossmannová v. r. ....
Mgr. Ivan Tuček v. r. ....

V Bruntále dne 25. 1. 1999

Přílohy: -

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne 26. ledna 1999 .....

razítko

Podpis ředitele školy Mgr. Petr Novotný v. r. ....

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jedn. protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Bruntál, nám. Míru 1	1999-02-01	141 053/99-011142
Školský úřad: 792 01 Bruntál, Květná 64	1999-02-01	141 044/99-011142

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Bez připomínek

Hodnotící stupně:

vynikající	nadprůměrný	spíše nadprůměrný	průměrný	spíše podprůměrný	podprůměrný	nevyhovující
------------	-------------	-------------------	----------	-------------------	-------------	--------------